

E-PRZEGŁĄD Oświatowy

KOMUNIKAT KSOiW

Minimalne wynagrodzenie zasadnicze pracowników niepedagogicznych – odpowiedź ministerstwa.

Ministerstwo Rodziny Pracy i Polityki Społecznej nie chce podwyższyć minimalnego wynagrodzenia zasadniczego pracowników niepedagogicznych pracujących w szkołach prowadzonych przez poszczególne Ministerstwa. Brak podwyżek oznacza mniejszy dodatek stażowy.

KSOiW NSZZ "Solidarność" w swojej opinii dot. rozporządzenia w sprawie wynagrodzenia pracowników nie będących nauczycielami zatrudnionych w szkołach i placówkach dla których organem prowadzącym są poszczególne Ministerstwa, wniosła o to, aby minimalne wynagrodzenie zasadnicze tej grupy pracowników w poszczególnych kategoriach zaszeregowania było na poziomie minimalnego wynagrodzenia za pracę. W rozporządzeniu wydanym przez Ministra, w najniższych kategoriach zaszeregowania, wynagrodzenie wynosi mniej niż 3000 zł. Gdyby przyjąć propozycję KSOiW pracownicy Ci mogliby otrzymać dodatek stażowy wyższy od kilkudziesięciu do kilkuset zł miesięcznie. Poniżej odpowiedź Ministerstwa na opinie i wnioski KSOiW w sprawie podniesienia minimalnego wynagrodzenia zasadniczego tych pracowników.

Pełną odpowiedź Ministerstwa Pracy i Polityki Społecznej można znaleźć na stronie internetowej KSOiW.

<https://snio-solidarnosc.pl/sekcja-oswiaty/arttykul/106>

WYDARZENIA

Spotkanie Rady ds. Rodziny, Edukacji i Wychowania

Kolejne spotkanie Rady ds. Rodziny, Edukacji i Wychowania w ramach Narodowej Rady Rozwoju przy Prezydencie Rzeczypospolitej Polskiej pod przewodnictwem Pana prof. Andrzeja Waśki było poświęcone wyzwaniom, przed jakimi stanie polska edukacja w związku z polskim przewodnictwem w UE, planami radykalnej zmiany traktatów unijnych w celu pozbycia suwerenności państw członkowskich.

Dyskutowano również o korzyściach i zagrożeniach związanych z Europejskim Obszarem Edukacji oraz programem Erasmus Plus. W konkluzji (prof. Jan Żaryn) uznano konieczność budowania Narodowego Obszaru edukacji jako przeciwwagi dla programów unijnych.

**STRONA INTERNETOWA
KSOiW**

**[www.snio-solidarnosc.pl/
sekcja-oswiaty/](http://www.snio-solidarnosc.pl/sekcja-oswiaty/)**

Warunki i sposób organizowania nauki religii w publicznych przedszkolach i szkołach – stanowisko

Rada KSOiW NSZZ „Solidarność” negatywnie ocenia proponowane zmiany w sprawie warunków i sposobu organizowania nauki religii w publicznych przedszkolach i szkołach. Zmiany, przedstawione w projekcie rozporządzenia zmieniającego, przygotowanego przez Ministra Edukacji Narodowej z dnia 29 kwietnia 2024 r., w sprawie warunków i sposobu organizowania nauki religii w publicznych przedszkolach i szkołach, obniżają rangę nauczania religii, dyskryminują nauczycieli - katechetów i utrudniają uczniom nabywanie kompetencji niezbędnych dla każdego Europejczyka.

Zaproponowane rozwiązania naruszają, naszym zdaniem, prawo oświatowe. Do tej pory, progiem dla którego przedszkola i szkoły zobowiązane były zorganizować lekcje religii, było siedmiu uczniów (wychowanków grupy przedszkolnej) danej klasy lub oddziału. Tymczasem projektowane zmiany otwierają możliwość podniesienia liczebności uczestników zajęć religii do 25, a nawet 30 w grupie międzyoddziałowej lub międzyklasowej. Miałyby one skupiać uczniów w klasach I-III, IV-VIII, natomiast w szkołach ponadpodstawowych - bez limitu. Stoi to w rażącej sprzeczności z przyjętymi rozwiązaniami stosowanymi na podstawie Rozporządzenia Ministra Edukacji Narodowej z dnia 28 lutego 2019 roku w sprawie szczegółowej organizacji publicznych szkół i publicznych przedszkoli (Dz.U. 2019.502).

Na bazie przepisów zawartych w tym rozporządzeniu wyklucza się nauczanie w klasach łączonych w pierwszej i ostatniej klasie (I i VIII), z wyjątkiem edukacji muzycznej, plastycznej i wychowania fizycznego. Przy czym nie jest określona dolna, jak i górna granica liczebności łączonych klas. Pozostawia to możliwość dyrektorom/organom prowadzącym

w miarę optymalnego organizowania procesu dydaktycznego. Ponadto stosowane od lat rozwiązania łączenia klas zakładają, że łączy się oddziały programowo sąsiednie, tzn. np. klasę IV z kl. V, kl. V z kl. VI czy kl. VI z kl. VII. Tymczasem opiniowany projekt umożliwia, a wręcz zachęca (organy prowadzące), by w ramach trudnych do oszacowania oszczędności, łączyć zajęcia religii w kilku odległych programowo klasach, z zachowaniem zasady liczebności 25/30 uczniów/wychowanków. To sytuacja, która mocno utrudni skuteczne nauczanie religii ze względu na dużą różnicę wieku między uczniami. Wobec powyższego może dochodzić do sytuacji, w której różnica wieku pomiędzy uczniami grupy międzyklasowej, złożonej z uczniów klasy IV i VIII, będzie wynosiła nawet 5 lat. Dopuszczając tak dużą różnicę wieku,

Ministerstwo uniemożliwi prowadzenie zajęć we właściwy sposób, co doprowadzi do radykalnego spadku poziomu jakości zajęć.

Propozycje zawarte w projekcie rozporządzenia naruszają również § 4 rozporządzenia Ministra Edukacji Narodowej i Sportu z dnia 31 grudnia 2002 r. w sprawie bezpieczeństwa i higieny w publicznych i niepublicznych szkołach i placówkach (t.j. Dz. U. z 2020 r. poz. 1604). Zgodnie z tym paragrafem plan zajęć dydaktyczno-wychowawczych uwzględnia:

1. równomierne obciążenie uczniów zajęciami w poszczególnych dniach tygodnia,
2. zróżnicowanie zajęć w każdym dniu,
3. możliwości psychofizyczne uczniów do podejmowania intensywnego wysiłku umysłowego w ciągu dnia.

Należy podkreślić, iż przepis art. 110 ust. 4 ustawy - Prawo oświatowe zobowiązuje dyrektora szkoły do uwzględnienia zasad ochrony zdrowia i higieny pracy przy ustalaniu tygodniowego rozkładu zajęć określającego organizację zajęć edukacyjnych. Bezspornie, użyte w tym przepisie ogólne sformułowanie odnoszące się do "zasad ochrony zdrowia i higieny pracy", obejmuje w szczególności higienę procesu nauczania.

Dokończenie ze s. 2.

W naszej ocenie procedowany przez resort edukacji sposób organizowania nauki religii w publicznych przedszkolach i szkołach wyklucza sporządzenie arkusza w ten sposób, aby na jego podstawie dało się stworzyć rozkład zajęć zapewniający bezpieczne i higieniczne warunki pracy dydaktycznej, wychowawczej i opiekuńczej. W tym miejscu warto zaznaczyć, że dyrektora szkoły wiążą w związku z tym wytyczne wynikające z przepisów przejściowo utrzymanego w mocy rozporządzenia wydane go na podstawie art. 95a ustawy z dnia 7 września 1991 r. o systemie oświaty (t.j. Dz. U. z 2016 r. poz. 1943 z późn. zm.).

Naszym zdaniem projektowane zmiany będą skutkowały zniechęceniem uczniów do uczestnictwa w lekcjach religii. Ich ograniczenie ma przełożyć się negatywnie na socjalizację młodzieży oraz poczucie narodowej i europejskiej tożsamości. Wprowadzenie proponowanych zmian spowoduje postawienie w gorszej sytuacji uczniów, którzy wybrali edukację zamiast czasu wolnego i premiowania tych, którzy świadomie pomijają edukację w wybranych obszarach. Przedłożone rozwiązania mogą też zostać uznane za dyskryminujące osoby, które korzystają z wolności sumienia i wyznawania religii.

Bardzo ważne są również kwestie pracowni-
cze. Jeśli proponowane przez resort edukacji zmiany wejdą w życie, pracę straci bardzo wielu świeckich katechetów. Przypominamy, że są oni pełnoprawnymi nauczycielami od kilkudziesięciu lat, i tak właśnie należy o nich myśleć. Nie do przyjęcia jest dla nas sytuacja, w której, praktycznie z dnia na dzień, bez propozycji alternatywnej, bez okresu przejściowego pozbawia się wielotysięczną grupę pracowników środków utrzymania.

Mając na uwadze przytoczone argumenty, Krajowa Sekcja Oświaty i Wychowania NSZZ „Solidarność” żąda wycofania się MEN z proponowanych zmian!

(-) dr Waldemar Jakubowski
Przewodniczący
KSOiW NSZZ „Solidarność

MEDIA – #RELIGIA

Co z religią w szkole? Oświatowa Solidarność zaniepokojona – TYSOL

Rozporządzenie Ministerstwa Edukacji o zmianie warunków i sposobu organizowania nauki religii w publicznych przedszkolach i szkołach w praktyce prowadzi do wyprowadzania lekcji religii ze szkół. Tysiące nauczycieli katechetów niepokoi się o swoją pracę.

[Dalszy ciąg artykułu](#)

/ Marcin Żegliński/Tygodnik Solidarność

APEL – #EMERYTURY

Wcześniejsze emerytury a urlop dla poratowania zdrowia – apel KSOiW do MEN

Prezydium KSOiW NSZZ „Solidarność” apeluje o pilną zmianę art. 73 ustawy z dnia 26 stycznia 2024 r. Karta Nauczyciela (Dz. U. z 2023 poz. 984 z późn. zm.) – dalej Karta Nauczyciela, poprzez dodanie po ust. 2 ust. 2a. Przepis ten dotyczy urlopu dla poratowania zdrowia nauczyciela i związany jest z nabyciem przez nauczyciela uprawnień emerytalnych.

Zgodnie art. 73 ust. 2 Karty Nauczyciela, Nauczycielowi, któremu do nabycia prawa do emerytury brakuje mniej niż rok, urlop dla poratowania zdrowia nie może być udzielony na okres dłuższy niż do końca miesiąca poprzedzającego miesiąc, w którym nauczyciel naby-

Ciąg dalszy na s. 4.

dokończenie ze s. 3

wa uprawnienia emerytalne.

Ustawą z dnia 28 lipca 2023 r. o zmianie ustawy - Karta Nauczyciela oraz niektórych innych ustaw (Dz. U. z 2023 r. poz. 1672) w art. 1 pkt 8 dodano art. 88a Karty Nauczyciela, który daje nauczycielom możliwość skorzystania z tzw. emerytury stażowej (wcześniejszej):

Art. 88a. 1. Nauczyciele, po rozwiązaniu na swój wniosek stosunku pracy, mogą przejść na emeryturę w wieku niższym niż określony w art. 24 ust. 1 ustawy z dnia 17 grudnia 1998 r. o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych, jeżeli spełniają

łącznie następujące warunki:

1. rozpoczęli przed dniem 1 stycznia 1999 r. faktyczne wykonywanie pracy na stanowisku nauczyciela, wychowawcy lub innego pracownika pedagogicznego, o których mowa w art. 1, w brzmieniu obowiązującym w dniu rozpoczęcia pracy na tym stanowisku,

2. mają okres składkowy, o którym mowa w art. 6 ustawy z dnia 17 grudnia 1998 r. o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych, wynoszący co najmniej 30 lat, w tym co najmniej 20 lat faktycznego wykonywania pracy na stanowisku nauczyciela, wychowawcy lub innego pracownika pedagogicznego, o których mowa w art. 1, w brzmieniu obowiązującym w okresie faktycznego wykonywania pracy na tych stanowiskach, z wyjątkiem nauczyciela szkoły za granicą, w wymiarze co najmniej 1/2 obowiązkowego wymiaru zajęć,

3. nie przysługuje im prawo do przejścia na emeryturę bez względu na wiek na podstawie art. 88 ust. 2a

- a wysokość emerytury obliczonej zgodnie z ust. 5-8 nie jest niższa niż kwota, o której mowa w art. 85 ust. 2 ustawy z dnia 17 grudnia 1998 r. o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych.

Zgodnie z przywołanymi wyżej obowiązującymi i tymi, które wejdą w życie z dniem 1 września 2024 r. przepisami, nauczyciel spełniający warunki do nauczycielskiej emerytury stażowej może skorzystać z urlopu dla poratowania zdrowia tylko do 31.08.2024 r., nawet jeżeli nie zamierza skorzystać z prawa do tej emerytury.

UZASADNIENIE

Z przywołanego wcześniej art. 73 ust. 2 Karty Nauczyciela – dalej KN, jednoznacznie wynika, że nauczycielowi, któremu do nabycia prawa do emerytury brakuje mniej niż rok, urlop dla poratowania zdrowia nie może być udzielony na okres dłuższy niż do końca miesiąca poprzedzającego miesiąc, w którym nauczyciel nabywa uprawnienia emerytalne. Oznacza to, że terminem końcowym, do którego nauczyciel może korzystać z urlopu dla poratowania zdrowia jest koniec miesiąca poprzedzający miesiąc, w którym nabywa uprawnienia emerytalne.

Orzeczenia sądów wskazują, że przepisy Karty Nauczyciela nie definiują pojęcia "nabycie uprawnień emerytalnych", co oznacza, że trzeba nadać mu znaczenie przyjęte w przepisach ustawy o emeryturach i rentach. Zgodnie z art. 100 ust. 1 tej ustawy prawo do świadczenia emerytalnego powstaje z dniem spełnienia wszystkich warunków wymaganych do jego nabycia. Nabycie prawa do emerytury następuje zatem z chwilą spełnienia ostatniego z wymaganych warunków i nie ma na to wpływu wola osoby ubezpieczonej. Prawo do emerytury powstaje z mocy prawa (wyrok Sądu Najwyższego z dnia 24 stycznia 2001 r., II UKN 136/00).

Brak wyłączenia art. 88a spod jurysdykcji art.

Ciąg dalszy na s. 5.

Dokończenie ze s. 4.

73 ust. 2 Karty Nauczyciela będzie miało jednoznacznie negatywne skutki dla zdrowia czynnych nauczycieli, ponieważ wtedy, kiedy ich zdrowie jest najbardziej narażone na chorobę zawodową i mogliby skorzystać z urlopu dla poratowania zdrowia, ustawodawca im tę możliwość skutecznie odebrał, na kilka lat przed osiągnięciem powszechnego wieku emerytalnego.

Biorąc pod uwagę powyższe, wnosimy, aby w trybie pilnym złożona została na ręce Marszałka Sejmu ustawa zmieniająca ustawę Karta Nauczyciela i został w niej umieszczony zapis w brzmieniu:

Art. 1

W ustawie z dnia 26 stycznia 1982 r. - Karta Nauczyciela (Dz. U. z 2023 r. poz. 984, 1234 i 1586) wprowadza się następujące zmiany:

1) W art. 73 po ust. 2 dodaje się ust. 2a w brzmieniu:

2a. Przepisów ust. 2 nie stosuje się do nauczycieli, którzy nabyli prawo do emerytury o której mowa w art. 88a ustawy.

Opinia prawna – mec. Tomasz Gryczan

dot. prawa nauczyciela do urlopu zdrowotnego przed przejściem na wcześniejszą emeryturę

Podstawa i przedmiot opinii prawnej

Niniejsza opinia została sporządzona na zlecenie Krajowej Sekcji Oświaty i Wychowania NSZZ „Solidarność” w związku z następującym pytaniem prawnym:

Czy nauczyciel, który ma prawo do wcześniejszej emerytury może skorzystać z urlopu dla poratowania zdrowia?

Analiza prawna

W myśl przepisu art. 73 ust. 2 ustawy z dnia 26 stycznia 1982 r. Karta Nauczyciela (t.j. Dz. U. z 2023 r. poz. 984, dalej: KN) nauczycielowi, któremu do nabycia prawa do emerytury

brakuje mniej niż rok, urlop dla poratowania zdrowia nie może być udzielony na okres dłuższy niż do końca miesiąca poprzedzającego miesiąc, w którym nauczyciel nabywa uprawnienia emerytalne.

Zgodnie z utrwaloną linią orzecniczą ograniczenie możliwości skorzystania z urlopu dla poratowania zdrowia lub czasu jego trwania nie jest związane z rodzajem emerytury z jakiej może skorzystać nauczyciel, a w szczególności nie zależy od tego, czy nauczyciel nabył prawo do wcześniejszej emerytury nauczycielskiej w jakimkolwiek trybie (wyrok SN z 4.12.2003 r., I PK 72/03OSNP 2004/21, poz. 366 LEX nr 103625), czy też nabył uprawnienia emerytalne na zasadach ogólnych po przekroczeniu powszechnego wieku emerytalnego (wyrok SN z 26.03.2007 r., I PK 262/06, OSNP 2008/9–10, poz. 123 LEX nr 384227).

W przytoczonych orzeczeniach podkreślono, że pojęcie nabycia prawa do emerytury zostało użyte w takim znaczeniu, w jakim jest ono rozumiane w przepisach regulujących świadczenia emerytalno-rentowe. Nie jest ono równoznaczne z przejściem na emeryturę czy też zamiarem skorzystania z tego świadczenia wyrażającym się w złożeniu stosownego wniosku. Innymi słowy, nabycie uprawnień emerytalnych nie zależy od woli nauczyciela, ale powstaje z mocy prawa, z chwilą spełnienia wszystkich warunków do tego świadczenia.

Podsumowanie

W przepisie art. 73 ust. 2 KN mowa jest ogólnie o nabyciu uprawnień emerytalnych. Omawiany przepis nie precyzuje, o jaki rodzaj emerytury chodzi, a wobec tego przyjąć należy, iż chodzi zarówno o emeryturę na zasadach ogólnych, jak też o emeryturę przyznaną na zasadach szczególnych.

Taka sama zasada dotyczyć będzie emerytury z art. 88a ust. 1 KN, która wejdzie w życie z dniem 1.09.2024 r. na podstawie art. 41 pkt 4 ustawy z 28.07.2023 r. o zmianie ustawy - Karta Nauczyciela oraz niektórych innych ustaw.

mec. Tomasz Gryczan

Odpowiedź Ministerstwa Edukacji Narodowej – emerytury a urlop dla poratowania zdrowia

Szanowny Panie Przewodniczący,
odpowiadając na pismo L.dz. KSO-iW/120/2024 z 20 maja 2024 r., w sprawie zmiany art. 73 ustawy z dnia 26 stycznia 2024 r. Karta Nauczyciela (Dz. U. z 2023 poz. 984 z późn. zm.), uprzejmie informuję.

W związku z postulatami zgłaszanymi m. in. przez związki zawodowe zrzeszające nauczycieli, w Ministerstwie Edukacji i Nauki (obecnie Ministerstwo Edukacji Narodowej) podczas prac prowadzonych przy udziale przedstawicieli związków zawodowych, Ministerstwa Rodziny i Polityki Społecznej (obecnie Ministerstwo Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej) oraz Zakładu Ubezpieczeń Społecznych wypracowane zostały przepisy umożliwiające nauczycielom skorzystanie z tzw. wcześniejszej emerytury.

Wprowadzone w art. 88a ustawy – Karta Nauczyciela (Dz. U. z 2023 r. poz. 984, z późn. zm.) regulacje zapewniają prawo do emerytury na szczególnych zasadach nauczycielom, którzy podjęli pracę na stanowisku nauczyciela przed wprowadzeniem reformy emerytalnej w 1999 r., kiedy system emerytalny przewidywał dla nauczycieli odrębne zasady przechodzenia na emeryturę, a którym nie przysługuje prawo do przejścia na emeryturę na takich zasadach na podstawie przepisów art. 88 ustawy.

W tym miejscu należy zauważyć, że urlop dla poratowania zdrowia jest szczególnym rodzajem urlopu dla nauczycieli, którzy zostali zakwalifikowani do grup zawodowych pracujących w warunkach narażenia środowiska pracy, które mogą prowadzić do wystąpienia niekorzystnych skutków zdrowotnych i konieczności przeprowadzenia leczenia, a wszelkie kwestie z nim związane regulują przepisy art. 73 ustawy – Karta Nauczyciela (Dz. U. z 2023 r. poz. 984, z późn. zm.).

I tak w art. 73 ust. 2 ustawy – Karta Nauczyciela, ustawodawca ustanowił przepis zgod-

nie z którym „Nauczycielowi, któremu do nabycia prawa do emerytury brakuje mniej niż rok, urlop dla poratowania zdrowia nie może być udzielony na okres dłuższy niż do końca miesiąca poprzedzającego miesiąc, w którym nauczyciel nabywa uprawnienia emerytalne.”. pragnę podkreślić, że ww. przepis obowiązuje od 2004 r., został wprowadzony ustawą o zmianie ustawy - Karta Nauczyciela oraz o zmianie niektórych innych ustaw z dnia 15 lipca 2004 r. (Dz.U. Nr 179, poz. 1845).

Od roku 2004 przepis nie uległ zmianie, w związku z czym miał i ma zastosowanie w przypadku nauczycieli, którzy nabyli prawo do emerytury na podstawie art. 88, nabędą prawo na podstawie art. 88a oraz na podstawie przepisów powszechnych tzn. w związku z uzyskaniem wieku emerytalnego.

W związku z powyższym należy stwierdzić, że od dnia obowiązywania przepisu, wszyscy nauczyciele uzyskujący prawo do emerytury niezależnie od podstawy nabycia tego prawa, traktowani są w sposób jednakowy. Tak więc prawo do urlopu dla poratowania zdrowia zgodnie z art. 73 ustawy Karta Nauczyciela nadal jest zagwarantowane dla nauczycieli, do czasu uzyskania przez nich prawa do emerytury.

Jednocześnie informuję, że ewentualna dyskusja nad zaproponowaną przez Pana Przewodniczącego zmianą możliwa będzie podczas prac powołanego zarządzeniem z dnia 26 kwietnia 2024 r. Zespołu do spraw pragmatyki zawodowej nauczycieli (Dz.Urz.ME z 2024 r. poz. 32), w którego skład wchodzi m.in. przedstawiciele KSOiW NSZZ „Solidarność”.

Z poważaniem

Minister
Edukacji

Barbara Nowacka
Minister Edukacji
/ – podpisano cyfrowo/

Likwidacji przedmiotu „Historia i teraźniejszość”

Rada Krajowej Sekcji Oświaty i Wychowania NSZZ „Solidarność” wyraża swój sprzeciw wobec zamiaru likwidacji przedmiotu „Historia i teraźniejszość” przedstawionej w projekcie rozporządzenia ministra edukacji w sprawie ramowych planów nauczania dla publicznych szkół z dnia 10 kwietnia 2024 r.

Przypominamy, że obecnie realizuje się go w wymiarze dwóch godzin tygodniowo w klasach pierwszych liceów i techników oraz jednej godziny w klasach drugich. Likwidacja przedmiotu spowoduje **znaczne zmniejszenie godzin realizowanych przez nauczających tego przedmiotu nauczycieli historii, zwłaszcza w roku szkolnym, w którym nastąpi duży spadek liczby uczniów w szkołach ponadpodstawowych.**

Sprawa jest tym bardziej bulwersująca, gdyż projekt zmian zostaje ogłoszony w czasie, gdy dyrektorzy szkół już przedstawili do zaopiniowania arkusze organizacji pracy na rok szkolny 2024/2025. Zgodnie z art. 110, ust. 2 ustawy Prawo oświatowe z dnia 14 grudnia 2016 r. dyrektor szkoły przekazuje arkusz organizacji pracy do zaopiniowania zakładowym organizacjom związkowym. Na podstawie rozporządzenia MEN z dnia 28 lutego 2019 r. w sprawie szczegółowej organizacji publicznych szkół i publicznych przedszkoli (§ 17 ust. 8) opinia zakładowych organizacji związkowych jest wydawana w terminie 10 dni roboczych od dnia otrzymania arkusza organizacji szkoły lub przedszkola, nie później niż do dnia 19 kwietnia danego roku. W tym roku przypadało to na

8 kwietnia. Sprzeciwiamy się takiemu brakowi szacunku dla planowania pracy szkół, dyrektorów i organizacji związkowych.

Rada Krajowej Sekcji nie znajduje także merytorycznych argumentów, by likwidować przedmiot, który miał na celu wypełnienie pewnej luki w przekazie młodzieży wiedzy o najnowszej historii Polski i świata. W naszej ocenie treść podstawy programowej do tego przedmiotu, która obejmuje także zagadnienia z zakresu wiedzy o społeczeństwie, nie uzasadnia jego likwidacji. Wydaje się, że ta decyzja jest powodowana rodzajem politycznego odwetu wobec autora podręcznika i ministra edukacji z czasu wprowadzania tego przedmiotu (nauczyciel ma już do wyboru także inne podręczniki lub może w ogóle z nich zrezygnować).

Przypominamy, że szkoła jest strukturą tzw. długiego trwania i źle znosi nagłe zmiany. Prowadzona obecnie chaotyczna i pośpieszna polityka wprowadzania zmian w systemie kształcenia może stać się przyczyną regresu poziomu kształcenia i wychowania młodego pokolenia Polaków, na co nie ma naszej zgody.

Istnieje obawa, że inne przepisy oświatowe będą też wprowadzane bez odpowiedniego czasu na dyskusję. Niepokojącym przykładem jest już zmiana rozporządzenia w sprawie oceniania, klasyfikowania i promowania uczniów w zakresie prac domowych wprowadzona w trakcie roku szkolnego od 1 kwietnia, co uważamy za uderzenie w AUTONOMIĘ nauczyciela i szkół.

(-) dr Waldemar Jakubowski

Przewodniczący
KSOiW NSZZ „Solidarność”

Zmiany w podstawach programowych

Rada Krajowej Sekcji Oświaty i Wychowania NSZZ „Solidarność” **stanowczo sprzeciwia się** zaproponowanym przez MEN zmianom w podstawie programowej kształcenia ogólnego.

Z uwagi na zbyt chaotyczne i pośpieszne ich wprowadzanie:

- bez szerokich konsultacji z ekspertami i nauczycielami praktykami,
- w trakcie cyklu kształcenia uczniów, którzy będą realizować „starą” i „nową” podstawę,
- bez uwzględnienia szeregu kluczowych propozycji w zakresie nauczania
- m.in. historii, jakie zostały przesłane do MEN,
- bez podania listy ekspertów, trybu i zakresu tworzeniu podstawy programowej; **ministerialny projekt powinien zostać wycofany.**

KSOiW także negatywnie ocenia spis lektur zaproponowany przez MEN. Ogranicza się on do nieprzemyślanych i niepotrzebnych zmian.

Sprzeciwiamy się także brzmieniu preambuły w zaproponowanej treści:

„W celu ograniczenia potencjalnych barier uczenia się nauczyciele stosują w pracy z uczniami założenia uniwersalnego projektowania. Uczniom z niepełnosprawnościami, w tym uczniom z niepełnosprawnością intelektualną w stopniu lekkim, nauczanie dostosowuje się do ich możliwości psychofizycznych oraz tempa uczenia się, wprowadzając racjonalne usprawnienia”.

Uzasadnienie

Uniwersalne projektowanie, to jedno z kluczowych założeń neomarksistowskiej koncepcji inkluzji w edukacji globalnej. Jego brak w pol-

skim prawie oświatowym dostrzegło kierownictwo MEN i z obejściem Prawa oświatowego wpisało je do rozporządzenia o podstawie programowej, wykonując kolejny krok w kierunku Europejskiego Obszaru Edukacyjnego. Projektowanie uniwersalne zakłada rozwiązanie użyteczne dla wszystkich w jak największym zakresie. Przejęte zostało z architektury i organizacji przedsiębiorstw, a następnie implementowane do edukacji. W dydaktyce określane jest jako projektowanie uniwersalne w edukacji. Równościowa idea inkluzji i metoda projektowania uniwersalnego są ze sobą ściśle związane. Projektowaniem w edukacji określa się zasady opracowywania programów nauczania i scenariuszy zajęć, które – według teorii – umożliwiają ich realizację bez względu na stan zdrowia uczniów, ich możliwości psychofizyczne. Zwolennicy inkluzji podnoszą, iż właśnie dzięki projektowaniu uniwersalnemu treści programowe będzie można dostosować do możliwości uczniów niepełnosprawnych intelektualnie. Nie trzeba chyba dodawać, iż stanie się to kosztem pozostałych uczniów – tych, którym owa „uniwersalność” wcale nie jest niezbędna do nauki.

Wobec powyższego uważamy, że MEN powinien niezwłocznie wycofać się z proponowanych zmian dla dobra uczniów i polskiej szkoły.

Przypominamy, że szkoła jest strukturą tzw. długiego trwania i źle znosi nagłe zmiany, które mogą spowodować lukę edukacyjną dla części uczniów.

Obecna chaotyczna i pośpieszna polityka wprowadzania zmian w systemie kształcenia, mimo deklaracji składanych przez kierownictwo MEN, w rzeczywistości może stać się przyczyną regresu poziomu kształcenia i wychowania młodego pokolenia Polaków, na co nie ma naszej zgody.

dr Waldemar Jakubowski
przewodniczący
KSOiW NSZZ „Solidarność”